

Pomen urejenih bibliografij za spremljanje in vrednotenje znanstveno-raziskovalnega dela

**Cobiss konferenca
2014
Maribor**

Primož Južnič

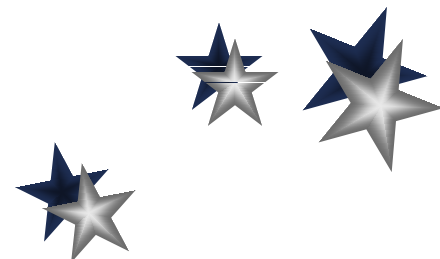
Filozofska fakulteta

**Oddelek za bibliotekarstvo,
informacijsko znanost in knjigarstvo**

Univerza v Ljubljani

Informacijski viri v znanosti

Informacijski viri za potrebe znanstvenega raziskovanja, so že nekaj desetletij elektronsko oz. digitalno sistematično dostopna prek številnih specializiranih bibliografskih baz, v zadnjem času pa je izbrana literatura dostopna tudi v celoti prek portalov e-revij.

Objavljanje rezultatov znanstveno raziskovalnega dela

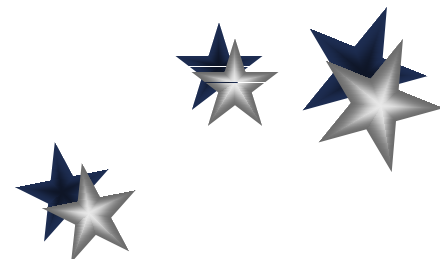
Najpomembnejša oblika objav so članki v uglednih mednarodnih znanstvenih revijah.

- Objavljanje v znanstvenih revijah je eden temeljnih načinov znanstvenega komuniciranja.
- Znanstvene revije igrajo ključno vlogo v sistemih ocenjevanja znanstvene odličnosti.

Znanstvene informacije

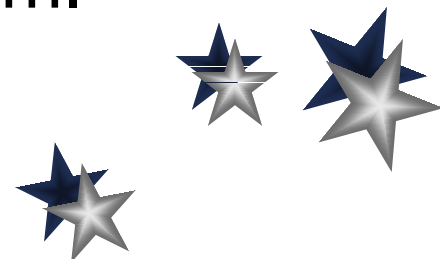
- Informacije, ki jih pridobimo iz znanstvenih informacijskih virov, pomenijo tudi vrednotenje samih objav.

Evalvacija

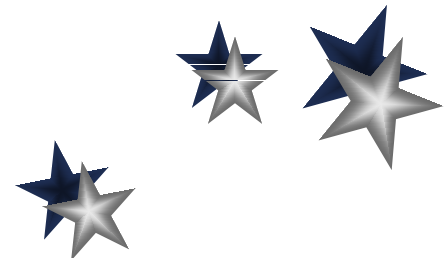
Evalvacija raziskovanja je postala pomembna naloga upravljalcev raziskovalne dejavnosti in nosilcev raziskovalne politike. Pogosto gre za pomemben del odločanja o finansiranju in alokaciji sredstev, vpet v širše raziskovalne - znanstvene politike.

Zato potrebujejo ustrezne informacije, informacijske vire, informacijski sistem.

Informacijski sistem o informacijski dejavnosti v Sloveniji

Informacijski sistem o raziskovalni dejavnosti v Sloveniji (SICRIS), je povezan s sistemom COBISS.SI oziroma z njegovo bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI, kar omogoča vpogled v bibliografije raziskovalcev, ter tudi analize in izračune na osnovi sprejetih metodologij.

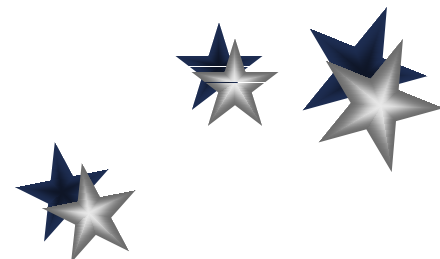
SICRIS

Slovenija tako dobi centraliziran in enoten sistem bibliografij raziskovalcev, ki so del COBISSa.

SICRIS (Slovenian Current Research Information System) je bil v sedanji obliki vpeljan 1998, četudi je oblikovan že več kot petnajst let pred tem.

Vsebuje bistvene informacije o raziskovanju in najpomembnejše raziskovalne rezultate (znanstvene in socialno-ekonomskega pomena).

<http://sicris.izum.si/>

primoz.juznic@uni-lj.si

Bibliografije raziskovalcev

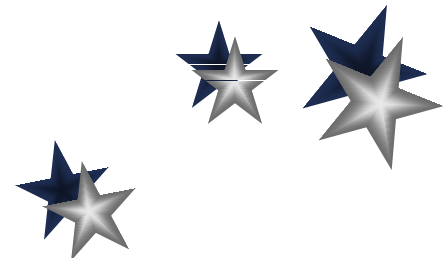
Bibliografije raziskovalcev so postale del sistema leta 1994, ter postale obvezne 1997.

Za njih skrbijo knjižničarji matičnih raziskovalnih ustanov (Univerz in JRZ), pravilnost vnosov pa nadzorujejo OSiCi.

Osrednji specializirani informacijski centri

1. **Naravoslovje** Naravoslovnotehniška fakulteta ULJ
2. **Tehnika** Centralna tehniška knjižnica ULj
3. **Biotehnika** Biotehniška fakulteta
4. **Medicina** Medicinska fakulteta, Ulj, Inštitut za biomedicinsko informatiko
5. **Družboslovje** Fakulteta za družbene vede ULj
6. **Humanistika** Znanstveno-raziskovalni center SAZU

Zakon o knjižničarstvu

32. člen

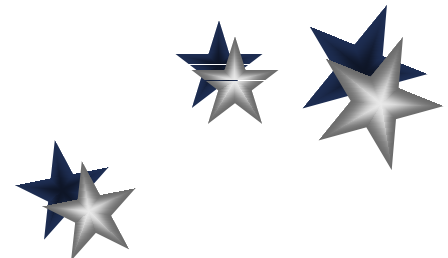
(osrednji specializirani informacijski centri)

Pristojni minister določi osrednje specializirane informacijske centre, ki na posameznem znanstvenem, strokovnem ali problemsko orientiranem področju koordinirajo vsebinsko obdelavo dokumentov in usklajeno gradnjo specializiranih podatkovnih zbirk.

Dodana vrednost

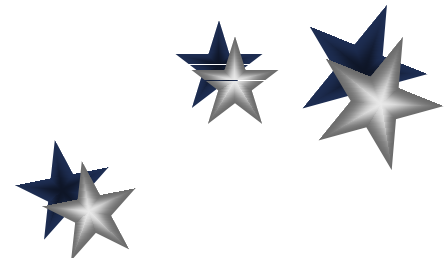
Pri bibliografijah raziskovalcev v okviru SICRIS poteka tudi povezava s podatki o citiranju v dveh mednarodnih podatkovnih zbirkah, sprva samo z WoS, od leta 2013 tudi s Scopus.

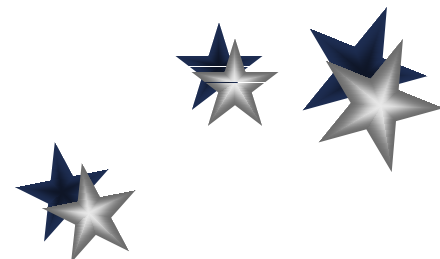
Povezava z mednarodnimi Indeksi citiranja

WoS in Scopus, danes povsod v svetu, uporabljamo kot informacijski vir za vrednotenje odmevnosti, z določenimi zadržki, tudi kvalitete raziskovalne dejavnosti.

Ta je drugačna od prvotno zamišljene uporabe bibliografskih baz podatkov za iskanje relevantnih informacijskih virov za raziskovalno delo.

-
-
1. Ti podatki se upoštevajo v metodologiji vrednotenja raziskovalne uspešnosti. Uporabljajo jih različne ustanove, ARRS, Univerze in JRZ.
 2. So pa tudi zelo zanimivi in uporabni kot vir podatkov za različne bibliometrijske raziskave.

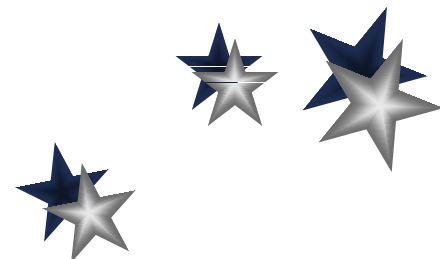

Raziskave 1

Zato smo s sodelavci v zadnjih letih s pomočjo podatkov iz SICRISa uspeli narediti različne analize in primerjave.

Primeri:

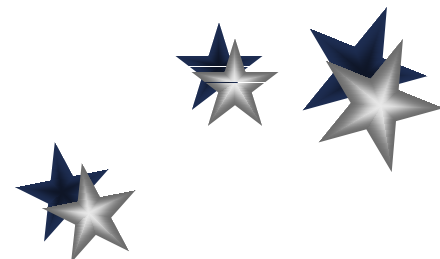
1. Primerjava ekspertnih ocen in bibliometrijskih indikatorjev pri izbiri projektov za financiranje.
2. Primerjava raziskovalnih skupin za različnih znanstvenih področjih.

Raziskave 2

3. Mednarodno sodelovanje in vpliv na odmevnost objav.

4. Primerjava WoS in SCOPUS.

Prednosti urejenih bibliografij

Podoben sistem ima le nekaj držav: Belgija (Flamski del), Danska in Norveška.

Prednosti:

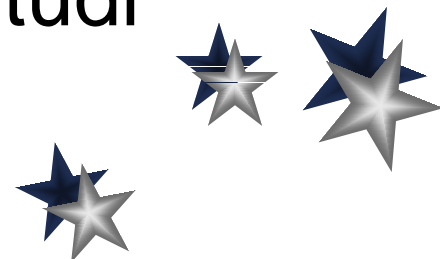
1. **Kompletnost:** Vse objave so v sistemu in nismo odvisno od tujih virov.
2. **Uporabnost:** Možne različne uporabe tako zbranih podatkov.
3. **Transparentnost:** Podatki so javno dostopni in preverljivi.

Vloga knjižničarjev

Pomembno vlogo, pomen in odgovornost v drugačnem, bolj transparentnem sistemu predstavljanja raziskovalnih rezultatov, so v Sloveniji zadolžili knjižničarje.

Tega se morajo zavedati, ter se s svojim strokovnim in kvalitetnim delom tudi stalno dokazovati.

Spremembe

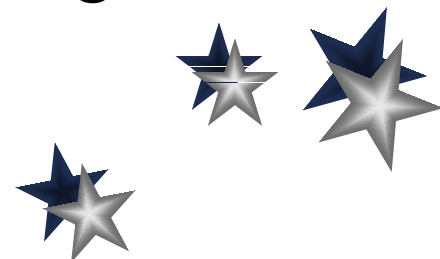
Danes se naloge in storitve knjižničarjev, ki podpirajo znanstveno raziskovalno delo zelo spreminjajo.

Klasične naloge, kot je iskanje in posredovanje informacij iz informacijskih virov in omogočanje dostopa do njih, se zmanjšujejo in postajajo vse manj pomembne in opazne.

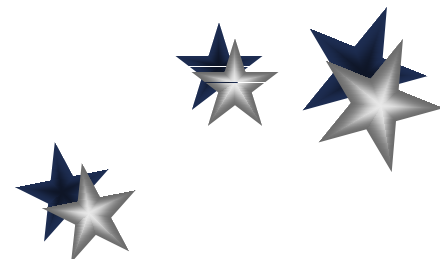
Izzivi

- 10 Pomen bibliometrije kot način evalvacije raziskovalnega dela,
- 10 Strokovnjaki za bibliografske zapise,
- 10 Neodvisnost in avtonomnost,
- 10 Poznavanje procesov znanstvenega komuniciranja in informiranja.

Neodvisnost

Enoten in standardiziran vnos bibliografije v COBISS in povezava s SICRISom, nam omogoča izbiro, kar je zelo pomembno in smo pri nas (Sloveniji) v prednosti pred večino drugih držav.

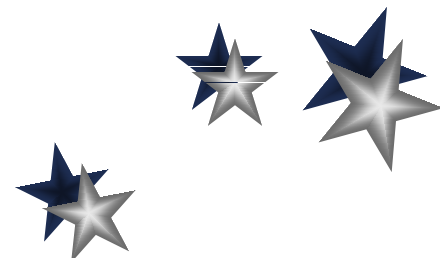

Uporaba Indeksov citiranja

Danes sta na trgu dva približno enakovredna sistema, WoS (Thomson Reuters) in SCOPUS (Elsevier).

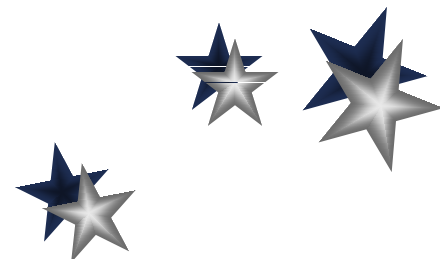
Uporaba oz. uporabnost obeh sistemov je v Sloveniji odvisna od cene za katero bosta oba ponudnika pripravljena ponuditi dostop do podatkov.

Z organiziranim vnosom bibliografij smo si v Sloveniji torej zagotovili možnost izbire.

Večja natančnost

Ker je vnos bibliografij natančen in nadzorovan, je s tem tudi manjša možnost napak, ki so v obeh zbirkah indeksov citiranja relativno pogoste.

Priporočila

V manjših državah lahko lažje uredimo sistematično in natančno spremljanje svojih znanstvenih raziskovalnih rezultatov.

Financerjem in upravljalcem so tako urejeni podatki pomemben informacijski vir.

Raziskovalci, ki kvalitetno delajo, si želijo, da je to tudi vidno in merljivo.

Knjižničarjem je v interesu, da dobijo dodatne naloge in izkažejo svoje strokovno znanje.

